

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/105/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114010931
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5114010931.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Urbanovej a sudkýň JUDr. Evy Kyselovej a JUDr. Dany Wänkeovej, na verejnom zasadnutí konanom 10. decembra 2014 prejednal odvolanie podané obžalovaným L. Q. proti rozsudku Okresného súdu Žilina, sp.zn. 29T/34/2014 zo dňa 25.9.2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného L. Q. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žilina v konaní po povolení obnovy konania uložil obžalovanému L. Q. za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Tr. zák. a za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody, a to podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. a § 38 ods. 2, 7 Tr. zák. vo výmere 10 rokov. Zároveň podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný sám i prostredníctvom obhajcu. Podaním, ktoré bolo okresnému súdu doručené dňa 8.10.2014, odvolanie proti výroku o treste písomne odôvodnil. Uviedol, že výška uloženého trestu je z jeho pohľadu neprimeraná. Okresný súd neprihliadol na všetky skutočnosti, pre ktoré by v jeho prípade bolo možné uložiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Účel trestu v jeho prípade možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania. Pri prehliadke osobného motorového vozidla, ako aj počas vykonávania domovej prehliadky v rodinnom dome spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a ku skutkom, ktoré sa mu kládli za vinu sa priznal. Svoje konanie oľutoval. V minulosti bol jedenkrát stíhaný pre drogovú trestnú činnosť a vo výkone trestu odňatia slobody je prvýkrát. Pred nástupom výkonu trestu býval v jednej domácnosti s rodičmi a bratom. Rodičia pre vyšší vek sú odkázaní na jeho opateru. Staral sa o domácnosť, chodil domú, ako aj osobné potreby rodičov. Má s nimi dobrý vzťah. Mrzí ho, že ostali bez jeho pomoci. S družkou E. má 5-ročnú dcéru F.. Obe žijú v podnájme a nemajú dostatok finančných prostriedkov. V tejto súvislosti poukázal na zásady ukladania trestov, a to na ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák., podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Poukázal i na odsek 4 citovaného právneho ustanovenia, podľa ktorého v jeho prípade postupované nebolo. Pri obnove konania spĺňal všetky podmienky k uzavretiu dohody o vine a treste, avšak prokurátor túto možnosť vylúčil. Rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp.zn. 22T/28/2008 mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorý si toho času vykonáva. Uloženie ďalšieho trestu vo výmere 10 rokov je príliš prísne.

V odvolaní, ktoré podal sám opakovane tvrdil, že trest, ktorý mu bol uložený vo výmere 10 rokov je neprimerane vysoký, a to i napriek tomu, že mu bol uložený na spodnej hranici trestnej sadzby. Podľa odvolateľa aj po povolení obnovy konania bolo možné uzavrieť s ním dohodu o treste. Na podporu

svojho tvrdenia k odvolaniu pripojil rozsudok Okresného súdu v Prievidzi, sp.zn. 1T/313/2010, kde bolo takto postupované. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti navrhol, aby rozsudok okresného súdu bol zrušený a aby mu bol uložený miernejší trest a to pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Príslušný prokurátor sa písomne k dôvodom odvolania obžalovaného nevyjadril.

Krajský súd o odvolaní obžalovaného konal na verejnom zasadnutí. Obžalovaný i jeho obhajca trvali na dôvodoch podaného odvolania i na návrhu v ňom uvedenom. Prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného postupom podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť.

V prvom rade je potrebné uviesť, že napadnutý rozsudok 29T/34/2014 bol vydaný dňa 25. septembra 2014 v „obnovenom konaní“, ktoré nasledovalo po tom, čo uznesením Okresného súdu Žilina, sp.zn. 3Nt/24/2013 zo dňa 14.4.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 2Tos/67/2014 zo dňa 23. júla 2014 bola povolená obnova konania v trestnej veci L. Q., ktorá sa skončila právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp.zn. 29T/8/2012 zo dňa 1.2.2012. V tomto konaní bol v prospech L. Q. zrušený výrok o treste, ktorým mu bol podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. b), ods. 4 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bol podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. uložený i trest prepadnutia vecí a podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený ochranný dohľad na 1 rok., ktoré výroky zostali po obnove konania nedotknuté.

Predmetom obnoveného konania bolo teda len rozhodnutie o treste za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. a) Tr. zák. a za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák., zo spáchania ktorých bol právoplatne uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp.zn. 29T/8/2012 zo dňa 1. februára 2012.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, ako i správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo. Prihliadal pritom i na chyby, ktoré síce neboli odvolaním vytýkané, ale sú takej povahy, že by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Následne zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom, avšak je nedôvodné.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok, obsahujúci len výrok o treste odňatia slobody, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, zodpovedá stavu vecí a zákonu. Závery prvostupňového súdu, prezentované vo výrokovej časti rozsudku a vysvetlenie týchto záverov v odôvodnení napadnutého rozsudku, si krajský súd v celom rozsahu osvojil, a preto v zásade na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa odkazuje.

V súvislosti s účelom trestu považuje krajský súd za nutné odvolateľa upozorniť a to i vzhľadom na jeho odvolacie námietky na základné pravidlá dôležité pri ukladaní trestu.

Medzi ne v prvom rade patrí ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. zák. zakotvujúce účel trestu, podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatel'ovi za spáchaný trestný čin. V tejto definícii je vyjadrená zásada „nulla poena sine lege, sine crimine, sine iudicio“. Trest ako právny následok trestného

činu môže priamo postihnúť len páchatel'a trestného činu (zásada personálnosti trestu), tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu (§ 34 ods. 3 Tr. zák.).

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represie) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov, robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest pritom nesmie byť prostriedkom na riešenie iných spoločenských problémov. Preto Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. V treste je teda obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

Ďalším ustanovením, ktoré musí súd aplikovať pri úvahách týkajúcich sa ukladania trestu, je § 34 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Výmerou trestu sa rozumie nielen určenie trestu v rámci sadzby tam, kde je trest takto kvantifikovaný, ale aj určenie rôznych modalít alebo obsahu trestov, ak je toto určenie vyhradené súdu (napríklad určenie druhu a rozsahu zakázanej činnosti, rozsahu majetku, ktorý prepadá v prospech štátu, určenie podmienok, obmedzení pri treste zákazu pobytu, pri podmiennečnom odsúdení). Práve rozpätie zákonom stanovenej trestnej sadzby pri určitých trestoch umožňuje a zároveň ukladá súdu povinnosť individualizovať ukladaný trest. Súd je povinný vo výmere uloženého trestu zohľadniť všetky okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4, ods. 5 Tr. zák.

Osobu páchatel'a treba hodnotiť vo všetkých súvislostiach. V rámci hodnotenia osoby páchatel'a nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe povahy a závažnosti spáchaného trestného činu, t.j. či ide o prečin, zločin, resp. obzvlášť závažný zločin, pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Možnosť nápravy páchatel'a konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia

možnosti nápravy páchatel'a má veľký význam celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu a jeho postoj k spáchanému trestnému činu (Rt 23/1967). Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Pri ukladaní trestov treba zároveň vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to z princípu zákonnosti trestu a z princípu individualizácie trestu.

Trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy.

Podľa názoru krajského súdu prvostupňový súd postupoval v súlade s vyššie uvedenými zásadami a rozhodol správne, keď obžalovanému L. Q. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov. Z aktuálneho odpisu registra trestov je zistiteľné, že obžalovaný L. Q. má v registri trestov 4 záznamy vrátane tohto. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp.zn. 22T/28/2008 zo dňa 18.3.2008 pre takú istú trestnú činnosť a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s určením skúšobnej doby 4 roky a to do 18.3.2012. V skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia sa dopustil teraz súdených skutkov a z toho dôvodu bol dňa 13.4.2012 nariadený výkon uvedeného trestu. U obžalovaného teda ide o špeciálnu recidívu k trestnému činu podľa § 172 Tr. zák. Tresty, ktoré boli obžalovanému v minulosti uložené nemali na neho žiaden výchovný účinok. S poukazom na uvedené krajský súd uzatvára, že obžalovaný L. Q. opakovane pácha drogovú trestnú činnosť, predchádzajúce odsúdenie nevedlo k jeho náprave a ochrana ostatných členov spoločnosti je zabezpečená len tým, že je vo výkone trestu. Prvostupňový súd obžalovanému správne uložil trest úhrnný podľa najprísnejšieho právneho ustanovenia, ktorým je zločin podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. Existenciu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností vyhodnotil prvostupňový súd správne a v súlade so zákonom. Obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestných činov a ich spáchanie i úprimne oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zák.). Priťažovalo mu, že už bol za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. h/ Tr. zák.).

V tejto súvislosti krajský súd reaguje na odvolacie námietky obžalovaného, keď vytýkal súdu prvého stupňa, že pri ukladaní trestu neprihliadal na všetky skutočnosti, pre ktoré by v jeho prípade bolo možné uložiť trest pod dolnú hranicu zákonom určenej trestnej sadzby. Ku skutkom, ktoré sa mu kládli za vinu sa priznal, svoje konanie oľutoval a pri objasňovaní svojej trestnej činnosti spolupracoval. Ďalej poukázal na rodinné pomery a v tejto súvislosti na tú skutočnosť, že prvostupňový súd nerešpektoval ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák. S uvedenými odvolacími argumentmi sa krajský súd nestotožnil. Odvolateľa je treba poučiť, že na všetky skutočnosti, na ktoré v odvolaní poukázal, prvostupňový súd pri ukladaní trestu prihliadal, keď mu uložil trest na spodnej hranici trestnej sadzby ustanovenia § 172 ods. 2 Tr. zák. Návrh obžalovaného, aby v jeho prípade bolo pri ukladaní trestu použité ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. je neakceptovateľný. Takýto návrh obžalovaný predniesol už v konaní pred prvostupňovým súdom a tento v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne, vyčerpávajúco a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré by takýto postup bol v rozpore so zákonom. Krajský súd sa s takýmto záverom súdu prvého stupňa stotožňuje s tým, že v dvojinštancnom súdnom konaní je nadbytočné opakovať a vysvetľovať závery, ktoré sú už prezentované súdom prvého stupňa a ktoré sú správne a zodpovedajú zákonu. V súvislosti s tvrdením obžalovaného, že spĺňal všetky podmienky k uzatvoreniu dohody o vine a treste, avšak prokurátor túto možnosť vylúčil, odvolací súd obžalovaného poučuje, že v dohodovacom konaní ani obžalovaný ani súd nemôže nútiť prokurátora k uzavretiu dohody o vine a treste. Na konanie o dohode o vine a treste sa totižto vzťahuje akuzачný princíp a ide o dispozičné právo prokurátora, ktoré prokurátor môže a nemusí využiť. Ak obžalovaný ako súčasť odvolania predložil krajskému súdu rozsudok Okresného súdu v Prievidzi, sp.zn. 1T/313/2010 zo dňa 9. apríla 2014 krajský súd uvedené berie na vedomie bez ďalšieho s tým, že takýmto rozhodnutím nie je viazaný.

Treba uviesť, že prvostupňový súd v predloženej veci dôsledne postupoval podľa § 2 ods. 12 Tr. por. a hodnotil dôkazy, týkajúce sa výroku o treste na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne. Jeho zistenia i záver sú správne. Odvolací súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že obžalovaný sám na základe

svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V predloženej veci nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu chybu v zmysle zákonných ustanovení.

Krajský súd uzatvára, že trest, ktorý bol L. Q. uložený, je na spodnej hranici rozpätia zákonom ustanovenej trestnej sadzby a zodpovedá základným zásadám ukladania trestov zakotveným v § 34 Tr. zák. V žiadnom prípade nemožno súhlasiť s odvolateľom, že uložený trest je neprimeraný a nespĺňa požiadavky spravodlivosti. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti považoval odvolací súd uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov za trest zodpovedajúci stavu veci a zákonu.

V súlade so stavom veci a zákonom je i výrok o zaradení obžalovaného na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Na základe vyššie uvedených skutočností krajský súd odvolanie obžalovaného L. Q. postupom podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.